

vil gerne give et Eksempel paa, hvad der er overanstrengende Arbejde. Jeg kender en Mand i Jylland, der havde en Karl, som var et almindeligt konstrueret Menneske i eet og alt, han tog en Søndag til Skovbal, og der drak han saa stærkt, at da han skulde hjem, søgte han Vejgrøften fra Kl. 12 og til det blev lyst, men han kom dog hjem saa tidligt, at han kom i Seng, inden der blev kaldt. Det var midt i Høsten, og han maatte den Dag ud at høste sammen med den anden Karl. Det varede saa ikke længe, før han naturligt blev tørstig, og saa tilfredsstillede han selvfølgelig sin Tørst ved en hel Mængde almindeligt Husholdningsøl, men det gjorde han for tidt, saa at det endte med, at da han havde arbejdet nogle Timer, faldt han om. Se, det er en Mand, der var bleven overanstrengt ved ganske almindeligt Høstarbejde, der var ingen, der havde jaget særligt paa ham. (*Sabroe*: Hvem sagde det?). Det sagde Karlen, og det vilde han gøre gældende rundt omkring for at faa Følgerne ordnede. Og Følgerne bleve, at Manden fik en meget stærk Brystsyge, og det varede meget længe, inden han blev helbredet, og han spildte megen Tid derpaa. Havde vi haft den her foreslaaede Bestemmelse gældende, vilde det sige, at fordi Karlen havde svækket sig Natten i Forvejen og nu var bleven overanstrengt ved Arbejdet, skulde Husbonden betale Følgerne. (*Sabroe*: Nej!). Det glæder mig, at de Herrer ville fritage Manden for at bære Følgerne. (*Sabroe*: Det er Nævnet, ikke mig, der skal fritage. De kender ikke Loven!). Kender jeg ikke Loven? Det er ikke Loven, det er et Lovforslag, vi tale om.

Jeg kommer saa til Maden. Der staar her, at Tyendet skal have god og sund og tilstrækkelig Mad. Det ærede Medlem for Aarhus nordre Valgkreds vilde i Gaar have tilføjet, at Maden skal være vel tilberedt. Det er et Tillæg til, hvad der staar her i Forslaget, og jeg kan saa godt forstaa, at det ærede Medlem vil have, at Maden skal smage saa godt som muligt — det er rigtigt —, men han maa heller ikke forlange Urimeligheder, thi have vi paa Landet endnu Kvinder, der ikke have faaet Lejlighed til at sætte sig tilstrækkeligt ind i Kogekunsten, saa at de kunne levere ubetinget velsmagende Mad, har man det vist endnu mere her i Byen, og vi skulle vel ogsaa have fat paa Byerne, naar vi ere færdige med Landet. Det ærede Medlem vil vel ikke stille Idealet op for Nydelsen. Var det Tilfældet, vilde vi komme lidt højt op. Jeg har hørt en

af hans Meningsfæller sige, at vi burde komme dertil, at enhver Arbejder skulde have Raad til at spise Østers og drikke Champagne. Hvis de Herrer ville naa det, saa maa de sørge for Vedtagelsen af en Spiseseddél, og den kunde ende eller begynde Søndagskosten med dette. Det, det gælder om, er, at Tyendet virkelig faar sund og nærende Kost, og jeg tror, at det faar det i Almindelighed ude hos den danske Landbostand.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Ferierne kan jeg slutte mig til, hvad der er sagt derom. Jeg tror ikke, Tyendet vil sætte Pris paa at faa tre Dage eller en Uge fri efter at have tjent et halvt Aar. Jeg tror, de fleste vilde være i Forlegenhed med, hvor de skulde rejse hen, eller hvordan de skulde faa Tiden til at gaa. Nej, de ville helst have en Fridag, naar det passer dem, og jeg er overbevist om, at den faa de ude paa Landet. Naar en Karl eller Pige siger: I Dag skal jeg til det eller det, vil ingen nægte dem at faa fri, medmindre vedkommende umuligt kan være borte fra Gaarden, men i saa Fald følger man til: Kan du skaffe en anden i dit Sted, kan du faa Lov til at gaa. Jeg tror, at alt dette med Ferier er af den Slags Halløj, man skal have gjort mere eller mindre ud af. (*Sabroe*: Halløj?). Ja, det ærede Medlem kender nok til Halløj.

Jeg vil ogsaa henlede Opmærksomheden paa en Sammenligning mellem §§ 35 og 38. I § 35 siges der, i hvilke Tilfælde et Tyende kan ophæve Tjenesteforholdet uden Opsigelse, og alt, hvad der staar, er vist rigtigt nok, og i § 38 staar der, hvor-naar en Husbond kan uden Opsigelse ophæve Tjenesteforholdet, og Bestemmelserne her ere vist ogsaa rigtige nok. Men man bør lægge Mærke til, hvilke Udtryk der bruges i den ene, men ikke i den anden af disse Paragraffer. Der siges, at et Tyende skal groft tilsidesætte sine Pligter, „groft“. Det er altsaa ikke nok, at Tyendet tilsidesætter sine Pligter, nej, det skal være groft. Endvidere siges der, at Tjenesteforholdet kan hæves, naar Tyendet udviser særlig slet Vandel, „særlig slet“. Ja, hvis et Tyende udviser slet Vandel, maa jeg dog virkelig have Ret til at vise ham ud af min Gaard, men det skal altsaa være særlig slet Vandel. Og saadan er det hele Paragraffen igennem. Der bruges stadig de stærkeste Udtryk, de største Fordringer stilles, naar det er Husbonden, der skal have Ret til at ophæve Fæstemaalet uden Opsigelse.